

ahhoz, hogy nagy rajok esetén a skálán bárhol lehessen megfigyelési kísérletet végezni. - A szerk./ A regisztrálásokhoz jó, több elemes, nyugat felé forduló antenna szükséges. A rádiós módszer előnye, hogy időjárástól és holdfázistól független, tanulmányozhatók a nappali rajok is, amelyek néha nagyobb aktivitást mutatnak a legismertebb vizuálisoknál.

Majtényi Zsolt levele alapján:

- tey -

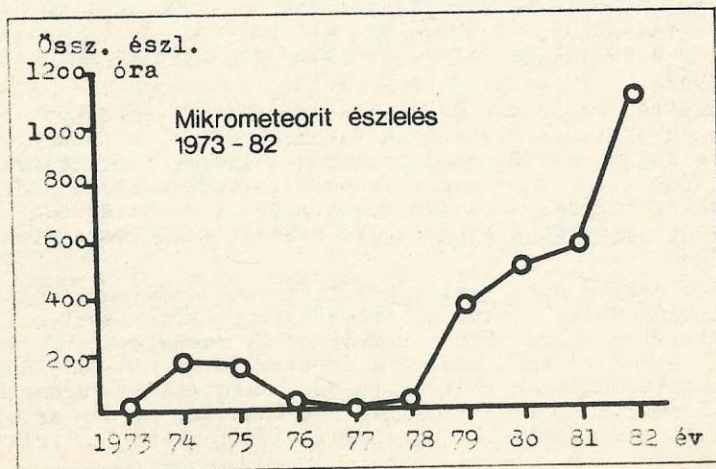
- o - o - o -

Mikrometeorit – összefoglaló

Mikrometeorit-megfigyelőink tájékoztatására közöljük, hogy a beküldött észlelési lapok rendszerezése, felhasználhatóság szerinti értékelése megtörtént, az adatok részletes feldolgozása folyamatban van. A hatalmas mennyiségű és /sajnos/ változatos formátumú észlelési lap részletes feldolgozásra való előkészítése időigényes munka. Gyakoriak a hiányosan vagy hibásan kitöltött adatlapok, amelyek külön nehezítik a munkát.

Az észlelési lapok egységesítése - hasonlóan a vizuális meteor-észleléshez - az egyik legsürgősebb feladat a közeljövőben. Az új megfigyelési lap tartalmazza mindazokat a szempontokat, amelyek szerint a hosszabb távú feldolgozásokat szeretnénk végezni. Az adatlapokat rövidesen megküldjük észlelőinknek. Kérjük, hogy lehetőség szerint a rajtuk szereplő rovatok mindegyikét töltsék ki, csak így válhatnak az észlelések teljes értékűekké.

A rendszerezés során 6 kötetű nőtt anyag áttekintése után egyértelműen kitűnt, hogy 1980 óta az észlelésekben jelentős mennyiségi és főleg minőségi változás történt. Ennek szemléltetésére készítettük alábbi grafikonunkat.

Megjegyzendő, hogy észlelőink 1981 áprilistól 1982 áprilisáig 1410.4 óra észlelési összidő alatt 17 017 db mikrometeoritot számláltak meg, gyűjtöttek be, rajzoltak vagy fotóztak le. Bízunk abban, hogy tevékenységük a továbbiakban sem csökken, és a nagy mennyiségű észlelés mindegyike egyre értékesebbé, használhatóbbá válik. A grafikon egyúttal igazolja döntésünket is, mely szerint a sok irányú, hosszabtvá feldolgozásokat az 1980-tól napjainkig beérkezett észlelésekkel kezdtük. Annál is inkább, mert az 1973-80-as időszak részleges feldolgozását Tepliczky már régebben elvégezte számítógéppel. Sajnos a "Mikrometeorit Bulletin 1973-80" sokszorosítása /hasonlóan más anyagokhoz/ a mai napig nem oldódott meg.

Az 1980 óta beérkezett észlelések részletes feldolgozását az egyébként meglehetősen sok időt igénylő előkészítő számítások után a következő szempontok szerint kívánjuk elvégezni:

1. MIHR aktivitási értékek és a vizuálisan észlelt raj-aktivitási értékek vizsgálata grafikonon, különös tekintettel a nagyobb rajokat követő időszakokra. Figyelembe vesszük a szakirodalomban már fellelhető és a legfrissebb MMTEH-DMH meteorészlelések alapján számított rajaktivitási értékek közötti esetleges változásokat is. /MIHR - ZHR grafikonok/
2. Gömb - amorf - egyéb százalékos eloszlási grafikonok észlelőink alakitani vizsgálatai alapján, különös figyelemmel a nagy rajokat követő időszakokra. Alak szerinti eloszlás és a nagy rajok sebessége közötti kapcsolat vizsgálata.
3. MIHR értékek és a csapadék mennyisége közötti összefüggések vizsgálata grafikonon. /1 mm csapadékra eső mágnesezhető részecskeszám/
4. MIHR értékek változásai tűzgömb, bolygó feltűnése után, különös tekintettel a szimultán észlelések alapján számított szűkebb területekre, lehetőség szerint figyelembe véve a légköri viszonyokat is /pl. szélirány, szélerősség/.
5. A mágnesezhető és kő mikrometeorit szemcsék arányának /"kószorzó"/ folyamatos vizsgálata grafikonon, különösen a nagy rajokat követő időszakokban.
6. A mikrometeorit-aktivitás változásainak értékelése és értelmezése rövid időtartamú folyamatos /bontott/ észlelések esetén. A megfigyelések során beigazolódott, hogy a csapadék kezdeti időszakában begyűjtött szemcsékből számított MIHR érték gyakran nagyságrendekkel eltér a több órával későbbi eredményektől, - ez nem ritkán nullára esik! Belátható, hogy sem a csapadék elején megállapított magas, sem pedig a későbbi alacsony érték nem lehet az adott időszak jellemző adata. A hosszabtvá értékeléshez ezért bontott észlelés, az adott időszakra jellemzőbb MIHR-középtérték megállapítása szükséges.
7. Egyéb, időszakos vizsgálatok /pl. szín, felület stb./

A felsorolt értékeléseket elsősorban 1980-ig, a továbbiakban pedig folyamatosan kívánjuk végezni. Az 1., 2., és 5. pontban említett vizsgálatok előrehaladott állapotban vannak, az eredményekről később számolunk be.

Kérjük észlelőinket, pontosan kitöltött észlelési lapokkal, precíz és folyamatos munkával segítsék a feldolgozást, biztosítsák adataink megbízhatóságát.

HARDI FERENC

8300 Tapolca, Dimitrov tér 3/703.

FIGYELEM! A DELTA 1983/9. számában a "Világúr porszeméi" címmel a mikrometeoritekről olvashat az érdeklődő! /34-35. old./

-.-.-.-

MEGJELENT:

a METEORMEGFIGYELÉSI UTMUTATÓ

A kiadvány költségtérítéses, példányonként 10.- Ft + postaköltségért kérhető Horváth Ferenc címén. Hasznos segítség a megfigyelőmunkában! A meteormegfigyelés elméleti alapjai, észlelési módszerek - észlelőlapok, radiánskatalógus és hasznos táblázatok -- mindez a Meteorészlelési Utmutatóban.

-.-.-.-

Az augusztusi észlelőlista és összefoglaló a beérkező megfigyelések nagy száma miatt csak a következő számunkban olvasható.

KÖZLEMÉNY

Tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy az Uránia Csillagvizsgálóban elkészült az ez év tavaszán meghirdetett három diasorozat. Korlátozott számban továbbra is megrendelhetők a sorozatok:

Modern csillagászati műszerek	/20 db/	400,- Ft
A csillagászat története I.	/15 db/	300,- Ft
A piszkéstetői Obszervatórium	/10 db/	200,- Ft

Mindhárom sorozathoz szöveggönyvet is mellékelünk.

A megrendelések az Uránia Csillagvizsgáló címére küldhetők /Budapest 1016. Sánc u. 3/b/. Magánszemélyeknek utánvétellel szállítunk, közületeknek számlát küldünk.